

Wta-vergunning geen vanzelfsprekendheid

Audit Services Holland

Accountantsorganisaties konden tot 1 november 2006 bij de AFM een vergunning aanvragen voor het uitvoeren van wettelijke controles. Een van de aanvragers is Audit Services Holland, waarin zes kleine kantoren samenwerken. Initiatiefnemer Adriaan Jongejan is vol vertrouwen.

PETER VAN RIETSCHOTEN

Met de nadering van de Wta is met enige regelmaat gesteld dat die ten koste zou gaan van de kleine kantoren en dat er mogelijk een tweedeling gaat komen tussen een klein aantal grote kantoren met wettelijke controleopdrachten en een groot aantal kleine(re) die andere opdrachten uitvoeren. Daarbij is eveneens geopperd dat met name de kleine kantoren zich zouden kunnen wapenen door de krachten te bundelen in controle-pools, -maatschappen, -BV's enz. Erg hard lijkt dat niet te gaan: het aantal samenwerkingsverbanden dat door kleine(re) kantoren is aangegaan met name om te kunnen voldoen aan de Wta, lijkt gering. Wel circuleren er veel gedachten en plannen tot dit soort initiatieven. NIVRA en NOvAA worden meer dan voorheen bevraagd over de 'vergunningkans' voor uiteenlopende samenwerkingsverbanden.

Vrijgestelde patronen

Audit Services Holland BV is een opvallend voorbeeld van het realiseren van zo'n initiatief. ASH is in april 2005 opgericht door zes regionale kantoren in Noord-Holland. De organisatie is behalve voor uiteenlopende audits en integrale zakelijke dienstverlening ook inzetbaar voor wettelijke controles. Daarvan is er inmiddels een aantal uitgevoerd. De verwachting is dat de controle-omzet in 2007 met ten minste vijftig procent zal stijgen en dat er een duidelijke spin off zal zijn naar de andere werkterreinen van de deelnemende kantoren. ASH is volgens Adriaan Jongejan, initiatiefnemer en directeur van een van die deelnemende kantoren, "een bundeling van gecertificeerde kwaliteitskrachten" en is met name opgericht om wettelijke controles uit te voeren die de afzonderlijke kantoren

niet kunnen of (na 1 november) niet mogen uitvoeren. Hoewel het om een BV gaat, worden kennis en uren door de deelnemende kantoren geleverd. In praktijk is er dus meer sprake van een samenwerkingsverband of netwerk, ook omdat de leiding van ASH voorlopig nog ligt bij twee daarvoor gedeeltelijk vrijgestelde partners van participerende kantoren.

'Geen drempel'

Volgens Jongejan is ASH een direct gevolg van de Wta. "Vorig jaar zijn we met ASH begonnen, ook omdat we voor de Wta volledig klaar wilden zijn. We hebben dus ruim de tijd genomen en hebben ons laten adviseren door de diverse beroepsorganisaties en andere partijen. Als ik de Vergunningwijzer doorlees, dan denk ik dat ASH de vergunning zeker gaat krijgen. Er is een gescheiden dossiercircuit, er zijn aparte leidinggevenden, de kwaliteitsrichtlijn RKB1 is geïmplementeerd enz. We beschouwen de AFM nu niet meer als een drempel voor de vergunning voor ASH. En hebben we die eenmaal, dan hebben we ook ►

MKB

Deelnemers Audit Services Holland

- Jongejan & Partners Accountants & Belastingadviseurs
- Accountantskantoor Van der Welle
- Koopman & Co Accountants & Belastingadviseurs
- Silvis en Vos Accountants en Belastingadviseurs
- Accountantskantoor De Jong Middenmeer
- Gorter & Gorter Accountants en Belastingadviseurs

*Adriaan Jongejan (ASH):
‘We zijn ervan overtuigd
dat een samenwerking zoals
ASH in het kader van
de Wta- en AFM-eisen de
toekomst heeft.’*

Huib Baas (NIVRA): ‘Het moeten complete organisaties zijn met alles erop en eraan.’

Vergunning of niet

Om in aanmerking te kunnen komen voor een Wta-vergunning moet de organisatie die de vergunning aanvraagt zelfstandig in het maatschappelijk verkeer als organisatorisch verband optreden. Een zelfstandig optredend organisatorisch verband heeft in het algemeen de volgende drie kenmerken:

- de organisatie voert een eigen naam;
- de organisatie kan zelf overeenkomsten aangaan;
- de organisatie kan beschikken over een aan haar gebonden vermogen.

Samenwerkingsverband/netwerk

Accountantsorganisaties kunnen besluiten wettelijke controles gezamenlijk te verrichten binnen een samenwerkingsverband of netwerk. Dat moet dan wel aan bovenstaande algemene regel voldoen om in aanmerking te komen voor een vergunning. Het moet dus een zelfstandig organisatorisch verband zijn en er moet duidelijk sprake zijn van:

- gemeenschappelijke eigendom, zeggenschap of bestuur
- gezamenlijk beleid en procedures met betrekking tot kwaliteitsbeheersing
- een gezamenlijke bedrijfsstrategie
- een gemeenschappelijke merknaam
- het delen van een aanzienlijk deel van de bedrijfsmiddelen

Bron: Wta Vergunningwijzer AFM

een mooie voorsprong op veel concurrenten. Want we zijn ervan overtuigd dat een samenwerking zoals wij dat doen met ASH in het kader van de Wta- en AFM-eisen de toekomst heeft.”

‘Niet eenvoudig’

NIVRA-beleidsmedewerker Huib Baas heeft de afgelopen maanden diverse vragen gekregen over de haalbaarheid van beoogde vergunningaanvragen. Hij benadrukt dat de AFM beslist geen vergunning gaat geven in situaties waarin aan bestaande organisaties “wat is toegevoegd”, of waar een vergunning wordt aangevraagd voor een lege BV met hooguit één RA, zonder personeel en zonder duidelijk

beleidsplan en een adequate kwaliteitsbeheersing met bijbehorend stelsel om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden. “Het zal niet eenvoudig zijn voor die samenwerkingsverbanden om een vergunning te krijgen. Het moeten naar mijn mening gewoon complete organisaties zijn met alles erop en eraan, anders zou de AFM wel eens niet mee kunnen doen.” Of ASH inderdaad de gevraagde vergunning gaat krijgen, kan Baas niet zeggen. “Het is moeilijk in te schatten hoe de AFM gaat interpreteren. Misschien is ASH iets te optimistisch.”

Dubbelfunctie

Van belang is bij dit soort initiatieven dat de AFM kijkt naar de ‘feitelijke situatie’. Met andere woorden: het kan er weliswaar op papier allemaal conform uitzien, maar dan nog kan het zijn dat niet aan de AFM-toets wordt voldaan. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van ‘dubbelfuncties’: aan het gelijktijdig vervullen van de functies van beleidsbepaler, aandeelhouder en toezichthouder zijn beperkingen verbonden. Het ‘op twee stoelen zitten’ zal niet of nauwelijks mogelijk zijn. Baas heeft er de afgelopen periode dan ook met enige regelmaat kantoren op gewezen dat het geen zin heeft om voor een bijkantoor, afdeling of papieren BV, een Wta-vergunning aan te vragen.

Geen pre-advies

Wie de afgelopen periode bij de Autoriteit Financiële Markten aanklopte voor een pre-advies, kreeg geen antwoord. Op de AFM-site stond te lezen: ‘Totdat de Wet toezicht accountantsorganisaties in werking treedt, kan de AFM geen antwoord geven op interpretatievragen met betrekking tot (onder andere de normen van) de Wta.’ Genoemde vragen kunnen wel worden gesteld aan NIVRA, NOVAA en dienstverleners zoals Full Finance. Maar hoe de AFM uiteindelijk op een specifieke aanvraag zal beslissen, zal pas de komende tijd blijken.

Vol vertrouwen

Jongejan van ASH is vol vertrouwen. Hij stelt dat er bij ASH zeker geen sprake is van een lege dop of van een virtuele organisatie. “ASH is inmiddels een complete, zelfstandige en transparant opererende organisatie. Vóór de vergunningaanvraag zal worden vastgesteld wie het of de aanspreekpunten zullen zijn van deze organisatie. Indien nodig zullen dubbelfuncties worden vermeden. Cliënt- en opdrachtacceptatie geschiedt geheel en al voor en door ASH, de individuele kantoren zijn hierin geen partij. En ook zaken als planning, integriteit, onafhankelijkheid, geheimhouding, kwaliteitsbeheersing zijn allemaal conform de Wta geregeld.” ■